

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ז
בסימן 50 שנה לאיחוד ירושלים

הפעלה מספר 13 - ותחזינה עיננו:

רציונאל:

"ותחזינה עיננו בשוברך לציון ברחמים". הקב"ה מלווה אותנו צעד צעד בתקומה, ברחמים גדולים. ממש התגשמות הפסוק מישעיהו (נ"ד, ז'-ח'): "בְּרַגְעֵי קָטָן עֲזַבְתִּיךָ; וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֶקְבְּצֶךָ. בְּשִׁצְפֵי קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פְּנֵי רַגְעֵי מַמָּה, וּבְחֶסֶד עֹלָם רַחַמְתִּיךָ, אָמַר גְּאֻלָּהּ ה'". ראינו לאורך הדורות רגעים של הסתר פנים, וגם אז ידענו שהקב"ה איתנו ולא עוזב לרגע, ועוד עתיד לאסוף אותנו ולעטוף אותנו ברחמים. ועכשיו כשמדינת ישראל פורחת ומשגשגת אנו רואים זאת עין בעין, וממשיכים לקוות ששפע החסד והרחמים ימשיכו ונזכה במהרה לבניין בית המקדש, ונכל להדליק במנורה נר תמיד, נר שלא יכבה עוד לעולם.

ההכנות הנדרשות:

- יש להכין כתרים ועליהם כתוב דברים שאנו עושים / לא עושים כדי לזכור שירושלים עדיין לא בבניינה המלא (דוגמאות בגוף השיעור).
- יש להביא בקבוק מלא מים וכלי לתוכו אפשר לשפוך את המים (או דרך החלון...).

פתיחה – איזה מין משחק זה?

- נזמין כל פעם קבוצה של 5-6 תלמידים ונבקש מהם לשחק באחד המשחקים המוזכרים כאן, לפי הכללים שנאמר. למורה: המשחקים הם ללא העיקר שלהם. למשל -
  - איקס עיגול כשכולם קבוצת איקס ואין עיגול
  - שני מקלות – כשיש רק מקל אחד
  - משחק השוקולד – רק עם קובייה וללא שוקולד
  - חיי שרה / מחניים – לא כדור
  - משחק הכיסאות – כשיש רק שניים-שלושה כסאות
  - וכן הלאה.
- נבחן את תגובת התלמידים כל פעם כשמתחילים משחק ומגלים שאי-אפשר לשחק ככה... (מתעצבנים / מתאכזבים / לא מבינים / פורשים באמצע / אומרים שהמשחק לא שווה ואי אפשר לשחק). אפשר גם לשאול את התלמידים עצמם איך הרגישו.
- נסכם שזה באמת קשה לשחק כשאין את העיקר במשחק, וזה קשה לחיות כשמשנהו עיקרי חסר. במיוחד שהוא חסר כבר כל כך הרבה זמן – שאנחנו אפילו לא יודעים כמה הוא חסר...

גוף הפעילות – אז מה חסר לנו?

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ז
בסימן 50 שנה לאיחוד ירושלים

- נשחק את "משחק הכתרים" (הפעם עם כתרים...): כל פעם יהיה תלמיד מתנדב שיחבוש על ראשו כתר. על הכתר יהיה ביטוי למשהו שאנחנו עושים / לא עושים כדי לזכור שירושלים עדיין לא בבניינה המלא. התלמיד יצטרך לזהות מה כתוב בכתר – בעזרת שאלות "כן" ו"לא" בלבד. דוגמאות לכתרים:
  - תפילה לכיוון ירושלים
  - ריבוע לא מסויד בכל בית
  - חתונה - "אם אשכח ירושלים" ושבירת כוס
  - בתפילת שמונה עשרה - "ולירושלים עירך ברחמים תשוב", "ותחזינה עיננו בשובר לציון", "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו"
  - סוף תפילת נעילה - "לשנה הבאה בירושלים"
  - חתימת ההגדה בפסח - "לשנה הבאה בירושלים"
  - ניחום אבלים - "המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים" / בבנין ירושלים תנוחמו".
- נדון עם התלמידים: ראינו מעשים כדי לזכור ולא לשכוח.
  - מדוע חשוב לזכור?
  - למה צריך בכל כך הרבה דרכים?
  - לכאורה הזיכרונות משאירים אותנו בעבר, אולי צריך להחליט להניח להם ולהמשיך הלאה!?
- נאמר כי היום אנחנו כמו עיוורים – שנולדו עיוורים ולא יודעים מה הם מפסידים וכמה נפלא זה לראות. הם אינם מכירים מציאות אחרת. וגם אנחנו לצערנו לא מכירים מציאות בה יש בית מקדש, מרכז המושך אליו אנשים מכם הארץ והעולם. אבל הפעולות שאנו עושים כדי לזכור ולהתגעגע – מזכירות לנו להיכן אנחנו שואפים, עוזרות לנו לא להתנתק.
- נספר לתלמידים: אתם כרגע מטיילים שנתקעו במדבר. אתם הולכים כבר זמן רב מאוד, האוכל שהיה לכם – אזל, והמים התרוקנו לגמרי. אתם עייפים ותשושים, רעבים וצמאים. ואין לכם מושג איפה אתם או מתי הסיוט יגמר. ופתאום – אתם פוגשים אדם שברשותו בקבוק מים!!! (נוציא את הבקבוק). עיניכם אורו. אתם ניגשים אליו ומבקשים את הבקבוק (שימו לב להגיד "בקבוק" ולא "לשתות"), אך הוא מבקש תשלום עבור הבקבוק.
- נדון עם התלמידים: מה הייתם משלמים לאותו אדם עבור הבקבוק? (למורה: אין להסכים לשום תשלום. התלמידים יאלצו כל פעם להגדיל את הסכום עד שיתנו את כל מה שברשותם. רק אז יש להסכים).
- נמשיך בסיפור: לאחר שהסכמתם על הסכום, לוקח האדם את הבקבוק המים ושופך אותו לעיניכם הנדהמות, מושיט לכם את הבקבוק ומבקש תשלום.
- נשאל את התלמידים: כיצד תגיבו? (כעס, הלם, עצבים – למה אתה שופך? מה אתה עושה? ולמה שנשלם לך עכשיו?).

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ז
בסימן 50 שנה לאיחוד ירושלים

- נגיב בשם מוכר המים: מה שסיכמנו על תשלום הוא עבור הבקבוק. לא הוזכר מעולם בקבוק מלא או ריק...
  - נבין עם החניכים שהבקבוק הוא רק מחזיק התוכן, אך אין לו ערך מחייה בפני עצמו. החיות טמונה במשקה המוכל בבקבוק. כשהתוכן אינו קיים, הבקבוק חסר ערך כשלעצמו, ולא נהיה מוכנים להסתפק בבקבוק בלבד.
  - נסביר כי סיפור-דיון זה הוא משל להבנת ערכו הרוחני של בית המקדש.
  - נקריא את דברי החבר לכוזרי (מאמר ה' ל"ב): "אולם אנחנו - כאשר נפגע ליבנו, הוא בית מקדשנו, נחלינו (נעשינו חולים), וכאשר ישוב לבנו לאיתנו- נירפא גם אנו".
  - נסכם: החבר מדמה את בית המקדש ללב של עם ישראל. בית המקדש הוא מקור החיים הרוחניים של האומה, כמו הלב שמזרים חיים לגוף כולו. בית המקדש מזרים כוחות של קדושה וטהרה לעם ישראל.
- אבל, כאשר הלב לא נמצא, כל הגוף נפגע וחולה, ומהות קיומו העיקרית חסרה. ואז הוא נשאר דומה לבקבוק שהוציאו ממנו את תוכנו מעניק החיים – המים. בבקבוק כשלעצמו איננו מוכנים להסתפק. האם אנחנו מוכנים להסתפק בקיומו של עם-ישראל ללא רוח החיים המפעמת בו, ללא בית-המקדש???

סיכום – "על כפיו יביא"

- נשמע את השיר "על כפיו יביא"

https://www.youtube.com/watch?v=o3_64Wms8wc&spfreload=10

לאלהו הנביא.	ברחובנו הצר
והוא יושב ומחכה לו	גר נגר אחד מוזר
כבר שנים חולם הוא שיזכה לו,	הוא יושב בצריפו
על סודו שומר ומחכה לו	ולא עושה דבר.
מתי כבר יגיע היום.	איש אינו בא לקנות,
	ואין איש מבקר,
ברחובנו הצר	ושנתיים שהוא
גר סנדלר אחד מוזר	כבר אינו מנגר.
הוא יושב בצריפו	
ולא עושה דבר.	והוא חלום אחד נושא עוד בלבבו
מדפיו הריקים	לבנות כיסא לאלהו שיבוא,
מכוסים באבק	על כפיו אותו יביא

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ז
בסימן 50 שנה לאיחוד ירושלים

בכל פינות העיר.

כבר שנתיים מונח
המרצע בשק.

הוא מכיר כל סמטה,
כל רחוב ושכונה,
הוא בונה את העיר
כבר שבעים שנה.

והוא חולם כי נעליים הוא תופר,
בן על הרים ינוו רגלי המבשר,
על כפיו אותן יביא,
לאליהו הנביא.

והוא חולם כי כמו שאת העיר בנה
יניח למקדש את אבן הפינה.
על כפיו אותה יביא
אליהו הנביא.

והוא יושב ומחכה לו ...

והוא יושב ומחכה לו...

בירושלים ישנו
איש לגמרי לא צעיר,
שבנה הרבה בתים

- נשמע את תחושות התלמידים בעקבות השיר.
- נאמר כי האנשים בשיר ישבו וחיכו. יש לזה ערך רב, להמתנה הזאת. אך האם עלינו רק להמתין?
- נשמע מהתלמידים מה ביכולתנו לעשות כדי לקרב את בניין בית המקדש, ונרשום את הדברים על הלוח.
- נאמר לתלמידים: אנחנו מאוד מודים על מה שיש! אך במקביל ממשיכים להתפלל על מה שאין – אין בית מקדש. אנו מאמינים שנזכה בקרוב. גם בזכותכם.
- נשמע את השיר "יבנה המקדש" (הרב שלמה קרליבך):

<https://www.youtube.com/watch?v=lioy1HwsffE&spfreload=10>